

Stevnurøða:

Vestanstevnan 1997

Góðu sørvingar - oyggjafólk og stevnugestir

Aftur birtist lív á landi!
Eg sá tjaldursflokk á sandi,
og eg mátti flóna við;
sitandi á øðrum beini,
titandi á fjørusteini
lótu tey sitt gamla kli.

Boð tú bert mæst nevið
reyða,
foldin upp av vetrardreyða
vaknar nú til ljós og vár.
Hvat man tey úr pálmalundum
draga norð at kuldastrondum
manga túsundtala ár?

Her tú vart í heimin borið,
og títt heim tað er tær vorðið
dýrari enn alt á fold;
tær sum mæst hitt magnarbandið,
ástin fjálg til ættarlendið,
báðum borin er í hold.

Ung vit hava leikt í haga,
árta dags í fjøru vaða,
og tá kvøldarsólin blið
roðaði á bræddum leingjum
eg í dreymum, tú á veingjum
risu bæði hátt mót ský.

Hvar vit á foldum ferðast,
minnir heiman okkum berast
tíðum yvir víða hav,
birta kenslur upp í logar,
kveikja longsuln, ið togar
heim til landið, Guð oss gav.

Birkilund og blomsturgarðar,
lerkasongur uggar aðrar,
lítið hugnar okkum tveim,
stíllar ikki sáran longsil-
-rósugarður tykist fongsil-
einasen Føroyar er mitt heim!

Hesi mergjaðu orð eru frá
mæta oyggjaskaldi okkara,
Mikkjalí á Ryggi, sum her
leidir okkum í fuglaheimin
til tjøldrini, sum móti
hvørjum vári, tá foldin byrjar
at klæða seg í sín grøna
stakk, seta kósina

Petur Kruse, bygdarráðsformaður í Sørvági, setti Vestanstevnuna

(Mynd Jens Kristian Vang)

norðureftir fyri at búteikast á kléttum okkara fyri summarið, og her seta nýtt ættarlið við. Hvørki heiður himin ella sólstrendur halda hesum fuglum aftur, men ein bindandi tráðan og longsul eftir landi okkara fær teir á hvørjum ári at breiða út sínar veingir og flúgva heim her, og soleiðis er eisini við okkum menniskjum - sørvingum - ja helst øllum føroyingum, her ert tú borin í heim, og tað sum í móðurlívi var verðins nali hevur við tíðini breitt seg eins og ringar í vatni, frá tí fyrsta ljóðinum vit góvu frá okkum undir føðingini, til vit aftur eru farin hesum foldum frá. Heimur okkara at byrja við er ógvuliga avmarkaður, helst bara innan fyri teir fyra veggirnar, men lívið gevur okkum sostatt høvi og tíð

til at fáa tokka til - fyrst heimið og foreldur okkara, og við tíðini broyttist hesin alskur, sum vit vaksa og mennast til endans at fevna um alla bygdina, og eg tiki neyvan munnen ov fullan, tá eg saman við teim flestu, ið her er samankomin av heilum huga taka undir við Jónvør, tá hon yrkir: „Sørvágur tú vakri staður - tú ert heimið fyri meg - mangar góðar tankar beri eg um teg“.

Vitjandi útisetar

Umstøðurnar laga tað soleiðis, at ikki øll vera verandi í heimbygdini, men leita út um eingjargarðarnar til arbeiðis ella útbúgving og soleiðis festa røtur aðra staðir, men sum tað sermerkir okkum føroyingar, so er hugurin og alskurin til sitt og síni í heimbygdini so

stórur, at sjálfvitið ikki tað besta aðrastaðni kann halda aftur tráðanina at leita upp sínar røtur, og við høvi sum hetta eru vit sera fegin um, tí gløgt er gestsins eyga, verður sagt, og her sipi eg til, at onginn sum tí útisetar, sum hava tilknýti til bygdina, duga kanska at siggja um bygdin broyttist til tað betra ella verri. Vit, sum støðast her til dagligt, hava kanska stakt okkum blind, og duga tí ikki at siggja, um nøkur broyting er farin fram. Men hóast alt, so er greitt, at tíðarinnar tonn fer við øllum - eisini bygd okkara. Børn verða fødd, og fólk doyggja burturav, nýggj hús verða bygd og viðhvørt gomul skredd niður. Nátturligt fyrirbrigdi halda tey flestu, men ikki eigur at verða gloymt, at við hesum fer ein partur av okkara bygdamentan fyri skeyti.

Doyðu úti

Nakað av søguligum eigur altíð at verða knýtt at eini røðu sum hesari, og í prátið sum endurnýggjan og niðurriving kunnu vit bláða álmanakkann aftur til 1801, tá fólkataljing var, og vit flyta okkum niðan í nógv umrøddu Loftasundið. Tá stóðu har hús, ið nevndust Húsbak, sum til fyri stuttum hava staðið uppi, men hava nú boigt høvur, og tí kundi verið vert at sagt eitt sindur um hetta hús og umstøðurnar, tey høvdu at búteikast undir tá.

Navnið Húsbak kemur av, at hetta var ovasta hús í bygdini tá, og húsfólkini

vóru húsfóðirir Djóni - kona hansara Catrina - tvey børn Rasmus og Elisabet og móðir húsbóndans, sum eisini æt Elisabæth. Húsið fekk harða lagnu. Pápin doyði úti uppi í Liðini 65 ára gamal. Sonurin Rasmus vanliga róptur Djóna-Rasmus ella eisini Djónadrongurin, av tí at hann var einasti sonur, doyri eisini úti. Hetta hendi í árinum 1843. Tað vóru fleiri mans, ið høvdu verið í Vestmanna í handilsörindum. Har ímillum vóru Djóna-Rasmus, Hoygarðs-Jóhannus og Hálvdans-Niclas. Ongin av hesum trimum monnum vann upp hús. Tað sigst, at tá ið teir koma yvir á Vágoyinna brast hann á við óveðri, so menn hildu best var at biða, men Djóna-Rasmus, ið var bráður maður, vildi ikki stóða, men fór til gongu og fekk hinar báðar nevndu menninar aftaná sær. Hann var raskur maður og gekk tí frá hinum báðum, men viltist av leið, og varð seinni funnin deyður niðri við Sørvágsvatn - nakað sunnanfyri flúgvabedingina. Hinir báðir sigast at verða deyðir av maktaloysi. Hálvdans-Niclas skuldi vera komin so langt heim í Húsadal, at kirkjutornið var undan, meðan hin var deyður nakað norðari.

Kirkjan

Nú, eg nevni kirkjutornið, havi eg hug at leggja aftrat tí søguliga virðinum um kirkjuna fyri at lýsa tíð og nútíð. Nógv umrøtt evni í dag er undirsjóartunnilin. Um hann skal gerast ella

ikki. Um hann skal fíggiast alment ella við bummpengum. Vit skulu ikki her taka støðu til hetta umstríddu mál, men bláða tíðina góð 100 ár aftur til 1886.

Sum felstu kunnugt, so fórst Sørvágs kirkja í ódnarveðri náttina millum 7. og 8. januar í 1886, og í samband við byggingina av nýggjari kirkju var nakað av stríði millum myndugleikarnar og sørvingar. Yvirvöldin vildi hava steinkirkju meðan bygarfólkid metti, at tað fór at taka ov langa tíð at biða og ynskja tí, at kirkjan varð bygd upp aftur úr træi, og eisini varð togan aftur og fram um fíggarligu byrðuna. Hetta lótu fyra sørvingar sær ikki lynda, og 28. februar 1886 skrivaðu Sámal Hansen, Rasmus Davidsen, Jóhannus og Sámal Olsen kirkjustjórnini skriv, har teir siga:

“I betragtning af, at det maaske kunde være til Hinder for den hurtigst mulige Gjenopførelse af Kirken i Sørvaa, om Kirkekassen, ikke for øjeblikket raader over de tilstrækkelige Pengemidler dertil, tilbyde vi undertegnede Beboere i Sørvaa paa Bygdens vegne at yde Kirkekassen et rentefrit laan paa 2000 Kroner, to Tusinde Kroner, til Kirkens Gjenopførelse, indtil den ser sig i stand til at tilbagebetale dem; hvilke 2000 Kroner udredes henholdsvis af:

Samuel Hansen med 1000 Kroner
Rasmus Davidsen med 400 Kroner
Johannes Olsen med 300 Kroner
Samuel Olsen med 300 Kroner
Tilsammen 2000 Kroner.

Ovennævnte Beløb staaer til Kirkekassens Disposition naarsomhelst ønskes mod tre Maanedes Varsel.

Hvilket herved bekræftes ved vore egne og tvende Vitterlighedsvidners Underskrifter.

Sørvaa den 28 de Februar 1886

Til Vitterlighed
Daniel Jacobsen
Ole Rasmussen

Sørvingar vunnu sítt stríð og trækirkjan varð endurreis, og 24. oktober 1886 varð hon vígd og kostaði tá samanlagt 4121 kr. - men tá eins og nú - jattaðar vóru bert 3735 kr. 72 oyru, so enn einaferð noyðddist bygðafólkid í Løgtingið fyri at fáa eina eykajáttan uppá 386 kr. 13 oyru.

Stevnuvertirnar

Sørvágur skal verða karmur um Vestanstevnuna hesaferð, og kenna vit tað sum ein heiður í okkara bygd at hava tykkum - stevnuluttakarar og stevnu-gestir - ímillum okkum hes-

Vágakórið sang, tá stevnan varð sett

(Mynd: Jens Kristian Vang)